

CESTA K PLNOSTI KŘEŠŤANSKÉHO ŽIVOTA

Hannah Whitall Smithová

TRITON

TRITON
Praha / Kroměříž

Hannah Whitall Smithová

CESTA K PLNOSTI
KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA

CESTA K PLNOSTI KŘEŠŤANSKÉHO ŽIVOTA

Hannah Whital Smithová

Hannah Whitall Smithová

Cesta k plnosti křesťanského života

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována a ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Translation © Jana Dominika Pláteníková, 2015

Cover © Renata Brtnická, 2015

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON,

Vykáňská 5, 100 00 Praha 10,

www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7387-890-0

OBSAH

Část první: Plnost křesťanského života

1	O jaký život jde	11
2	Jak ho žít	19

Část druhá: Obtíže na cestě

1	V otázce sebeodevzdání	31
2	V otázce víry	37
3	V otázce svobodné vůle	44
4	V otázce vedení	52
5	V otázce pochyb	62
6	V otázce pokušení	69
7	V otázce selhání	77
8	Vidět Boha ve všem?	89

Část třetí: Výsledky

1	Pouta nebo svoboda	101
2	Růst	112
3	Služba	119
4	Praktické výsledky v každodenním životě	127
5	Radost ze sjednocení	131
	Poznámka překladatele	141
	O autorce	142

ČÁST PRVNÍ

PLNOST KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA

- 1. O jaký život jde**
- 2. Jak ho žít**

Kapitola 1

O JAKÝ ŽIVOT JDE

Jeden dobrý pozorovatel mi kdysi řekl: Vy křesťané vypadáte jako vyznavači náboženství, které člověka činí nešťastným. Jste jako někdo, koho bolí hlava: o hlavu přijít nechce, ale když si ji nechá, bolí ho. Jak pak můžete od někoho očekávat touhu následovat cosi tak nepříjemného?

Tehdy jako by se mi rozbřeslo a poprvé jsem si uvědomila, že křesťanství je k tomu, aby nás činilo šťastnými, nikoli nešťastnými, a začala jsem se tu a tam obracet na Pána s prosbou, aby mi ukázal tajemství plnosti křesťanského života.

V této knize se pokusím předat, co jsem z tohoto tajemství pochopila.

Není pochyb o tom, že Písmo slibuje těm, kdo uvěří v Ježíše Krista, život v trvalém pokoji a vítězství a že v Bibli je nám představen Spasitel schopný nás zachránit z moci hříchů i z viny, která je jejich následkem. To je však hodně daleko od běžné křesťanské zkušenosti: vítězství je jen pár a mizivých, zato porážky mnohé a katastrofické. Nežijete tak, jak víte, že mají žít Boží

děti. Možná dobře chápete křesťanské učení a pravdy víry, ale nepřivlastnili jste si je a nežijete z jejich moci.

Jak to vyjádřil jeden autor, vaše náboženství je jen „vedení řeči o tom, co první křesťané prožívali a co je plnilo radostí“. A jak tak den za dnem a rok za rokem vaše počáteční vítězství a vize blednou, vaše srdce se sychají a vy se chtě nechtě spokojujete s přesvědčením, že od křesťanského života nelze čekat nic víc než střídání pádů a vítězství: jednu hodinu hřešit, další se kát a pak začínat znovu, jenom abyste opět padli a pak se zase káli.

Ale je *tohle* skutečně všechno? Opravdu měl Pán Ježíš v úmyslu vás ponechat tomuto ubíjejícímu vědomí stálého zmaru a poráženecké mentalitě? Tohle že znamenají všechny Jeho přísliby, jak se vrátí a dokončí Svě dílo? Je snad v každém z těch příslibů ještě nějaký nevyřčený odklad, který brání jeho naplnění? Copak si lze představit, že by se Spasitel, který byl zraněný pro naše přestupky a trýzněný pro naše nepravosti a věděl, jakou bolest ho to stálo, spokojil s průměrností křesťanského života, jaká je dnes v církvi běžná? Bible říká, že Boží Syn přišel na svět, aby zmařil moc ďábla – těžko lze tedy uvěřit, že by k tomu neměl dost moci nebo že by nebyl schopen dokončit dílo, které začal.

V této perspektivě si nyní uvědomte, že Ježíš vás přišel zachránit teď, v tomto životě, z moci a nadvlády hříchu, udělat z vás skrze Svou moc mnohem více než

vítěze a uvést vás do Své radosti. Pokud o tom pochybujete, najděte si v Bibli všechny přísliby spojené s Jeho smrtí na kříži. Budete se divit, jak jsou štědré. Pokaždé říká, že nás přišel vysvobodit z našich hříchů, z pout, strachů, frustrací a vnitřního hladu. Nikde nenaznačuje, že by to vysvobození mělo být tak omezené a částečné, s jakým si dnes křesťané vytrvale pokoušejí vystačit.

Zamysleme se dále, čím se vlastně vyznačuje plnost křesťanského života. Základní charakteristikou je úplná vydanost Pánu a absolutní důvěra v Něj, která vede ke zlomení moci hříchu a k vnitřnímu pokoji. Mnozí křesťané jsou však jako muž, který se plíží při cestě sehnutý pod těžkým břemenem, když ho předjede vůz a řidič mu nabízí pomoc. Muž pomoc radostně přijme, ale když se ve voze usadí, hrbí se dál, protože si to břemeno nechal na zádech. Řidič se ho přívětivě zeptá: „Proč si to břemeno neodložíš?“ „Ach, připadá mi až příliš chtít od tebe, abys mě vezl, natož abych tě ještě nechával nést můj náklad.“ A stejně se chovají křesťané, kteří se odevzdávají do Boží péče a ochrany a přitom se nadále hrbí pod tíhou svých břemen a často se jen vyčerpaně plouží svou cestou.

Když mluvím o břemenech, mám na mysli všechno, co nás trápí a sužuje, ať už je to duchovní, nebo časné, pozemské. Především mám na mysli nás samotné. Nejtěžším břemenem, které musíme v životě nést, jsme my sami; to je to nejnáročnější, co je nám svěřeno. Jak

náš každodenní život, naše tělesná schránka, emoce, naše specifické slabosti a pokušení, tak i zvláštnosti našeho temperamentu a všemožná vnitřní trápení nám dělají starosti, vyvádějí nás z rovnováhy a často nás uvádějí do temnoty a spoutanosti.

Jedna moje známá, křesťanka, prožívala velké obtíže, kvůli nimž nemohla spát ani jíst, až hrozilo, že se její stav projeví na fyzickém zdraví. Když ji toto časné břemeno jednoho dne obzvlášť tížilo, zahlédla na ne-dalekém stolku ležet krátký článek s názvem „Hana a její víra“. Titul ji zaujal, a tak se do textu začetla – to ještě netušila, že způsobí doslova revoluci v jejím prožívání víry. Článek vyprávěl o chudé ženě, která prošla v životě nezvykle velkým trápením a povídá svůj životní příběh nějakému hostu. Ten, když skončila, zarea- goval slovy: „Hano, jak jsi jen dokázala unést tolik bo- lesti a trápení!“

„Já jsem ho nenesla,“ opáčila rychle. „Pán ho nesl za mne.“

„Ano, tak je to správné,“ on na to. „Máme své boles- ti přinášet před Pána.“

„To ano,“ řekla Hana, „ale je třeba udělat víc než to: musíme je tam také *nechat*. Mnozí lidé,“ pokračovala, „přinesou svá břemena před Pána, ale pak si je zase odnesou a jsou stejně nešťastní a ustaraní jako před- tím. Já svoje vezmu, přinesu Mu je a pak odejdu a pus- tím je z hlavy. Když se vrátí neklid a starost, odnesu je

zase Jemu a dělám to tak pořád dokola, dokud na všechny starosti nezapomenu a nemám v srdci dokonalý klid.“

Moji známou tento přístup velmi oslovil a rozhodla se to dělat také tak. Nemohla změnit okolnosti svého života, ale přinášela je Pánu, odevzdávala je Jeho moci a věřila, že On se o ně skutečně postará, předala Mu taky všecku odpovědnost i starost a úzkost, které pociťovala. Když se úzkost a starost vracely, přinášela je znovu Jemu a výsledkem bylo, že ačkoli se vnější okolnosti nezměnily, ona v nich prožívala hluboký pokoj. Připadalo jí, že objevila velice praktické tajemství, a od té doby se už nikdy nepokoušela nést svoje obtíže ani obstarávat své záležitosti sama, ale odevzdávala je okamžitě, jakmile se objevily, Božskému „šerpovi“.

Chtěla bych v této knize říci mnohé o tom, čím Pán Ježíš zahrnuje ty, kdo pro Něj opustí sami sebe. Duše, která objeví toto tajemství prosté víry, našla klíč, jenž jí otevře přístup k pokladnici Boží. Modlím se za to, aby se tato knížka dostala do rukou Božím dětem, které po životě, o němž mluvím, touží.

Toužíte zbavit se svých břemen a rádi byste předali obtížně zvladatelný „management“ sebe sama tomu jedinému, který je ho schopen. Jste unavení a vyčerpaní a to, co zde líčím, pro vás zní velmi přitažlivě. Vybavujete si, jak příjemný je odpočinek, když po namáhavém dni padnete do postele? Jaká je to úleva, když se uvolní napětí ve svalech a vaše tělo se podvolí sladkému

odpočinku? Námaha dne je tatam, alespoň na těch několik hodin, a všechny povinnosti jdou stranou. Už nemusíte držet zpříma bolavou hlavu a rovnat přetížená záda. S absolutní důvěrou odevzdáte své tělo posteli a ona vás ve spánku drží, aniž byste museli cokoliv dělat, jakkoli se namáhat. Odpočíváte! Představte si však, že byste pochybovali o pevnosti a stabilitě postele a každou chvíli se děsili, jestli se pod vámi nerozsype a neocitnete se na zemi. Mohli byste pak v klidu spočinout? Neměli byste všechny svaly napjaté ve snaze se sami držet a nebyla by pak vaše únava větší než před ulehnutím? Snad vám tohle přirovnání pomůže pochopit, co znamená odpočívát v Pánu. Na vás je jednoduše odpočívát, na Něm je vás držet – a On nemůže selhat.

Nebo vezměme jiné přirovnání, které náš Pán sám tolikrát použil – a sice to, že máme být jako děti. Protože *„Ježíš zavolal dítě, postavil je doprostřed a řekl: „Amen, pravím vám, jestliže se neobrátíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského.“*“
/Mt 18, 2-3/

Čím se tedy vyznačují malé děti a jak žijí? Žijí v důvěře a jejich hlavním rysem je bezstarostnost. Život dítěte je jeden velký maratón důvěry – den za dnem, rok za rokem. Důvěřuje rodičům, důvěřuje těm, kdo o ně pečují, důvěřuje učitelům, někdy důvěřuje i lidem, kteří si to ani v nejmenším nezaslouží, protože neomezeně důvěřovat je prostě jeho přirozenost.

Dítě si nic neopatřuje samo, všechno je mu poskytováno. Nemyslí na zítřek a nic neplánuje. Celý jeho život mu plánuje někdo jiný a ono jde po připravených cestách tak, jak se mu otevírají den za dnem, hodinu za hodinou. Vchází do otcovského domu a zase z něj vychází prostě, aniž by na čemkoli lpělo. Těší se ze všech dobrých věcí v něm, aniž by za ně muselo zaplatit jediný haléř nebo se o ně starat. Městem může obcházet mor, ale dítě o ničem neví, venku může zuřit hladomor nebo válka, ale dítě v něžné péči svého otce jimi zůstává nedotčené. Žije v přítomnosti a přijímá život bezpodmínečně, tak jak přichází, z otcovy ruky.

Jednou jsem byla na návštěvě v zámožné rodině s adoptovaným dítětem, k němuž se upírala veškerá láska, něha a péče, jaké je člověk schopen. A jak jsem tak sledovala, jak to dítě bezstarostně a radostně pobíhá a ze všeho se těší, pomyslela jsem si, jak nádherňý je to obraz našeho postavení jako dětí Božích v domě Otce. Říkala jsem si, jak by asi ta milující srdce kolem zranilo a zarmoutilo, kdyby to dítě přestalo žít v bezstarostné důvěře a dělalo si starosti o to, co bude jíst a do čeho se oblékne, kde získá potřebné vzdělání a jaká ho čeká budoucnost. O kolik víc se musí rmoutit milující otcovské srdce Boží, když nás vidí plné obav a starostí! A pochopila jsem, proč nám Pán s takovým porozuměním říká: „Nedělejte si o sebe starosti!“

O koho se v každé domácnosti pečuje nejlépe? Nejsou to malé děti? Copak nedostává ten nejmenší – bezbranné dítě – největší díl péče? Všichni dobře víme, že malé dítě, ač se nepachtí, dostává stravu, ošacení, lásku a užívá si to všechno mnohem víc než ten nejpříčinnivější pracant.

Plnost křesťanského života, již mám na mysli, spočívá především v tomto – žít jako dítě v Otcově domě. Tím je řečeno vše, co je třeba k proměně upachtěného a unaveného života v život plný bezpečného spočinutí a požehnání.

Nechme se tímto dětským způsobem života v důvěře, svobodě a bezstarostnosti, který tak rádi vidíme u vlastních dětí, inspirovat k tomu, jak žít život ve vztahu s Bohem, jak ponechat své bytí v Jeho ruce, doslova „o nic se nestarat“. Uvidíte, že *pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. /Fil 4,7/*

„Stvoření opírající se o Tebe chráníš pokojem, pokojem, neboť v Tebe doufá.“ /Iz 26,3/ To je biblický popis života, o němž mluvím. Nejde o žádnou teoretickou spekulaci ani romantický sen. Je to skutečnost: žít v pokoji duše už v tomto životě je možné a dětská důvěra v Boha je k tomu klíčovým předpokladem.

Kapitola 2

JAK HO ŽÍT

Nevěřím, že křesťanský život má být nahlížen jako úsilí; měl by být chápán spíše jako dar. Nemůžeme si ho zasloužit, nemůžeme se k němu nijak došplhat nebo ho vyhrát; nemůžeme udělat nic než o něj poprosit a přijmout ho. O něčem, co jsme dostali jako dar, neříkáme: „Podívejte se, čeho jsem dosáhl.“ Ale říkáme: „Podívejte se, co jsem dostal,“ a vychvalujeme štědrost a dobrotu dárce.

Stejně tak všechno na cestě spásy je darem. Od začátku až do konce této cesty je Bůh dárce a my obdarovanými. Není pro ty, kdo si ji zaslouží velkými činy, ale pro ty, kdo přijímají „*hojnost milosti a darované spravedlnosti*“ /Řím 5,17/, jak říkají bohaté přísliby.

Aby duše mohla vstoupit do této zkušenosti vnitřního života, musí být v přijímajícím postoji a plně si uvědomovat, že jde o Boží dar, který si není možné zajistit jakýmkoli vlastním úsilím. To celou věc značně zjednoduší. Pak už zbývá jen zamyslet se nad tím, komu Bůh uděluje tento dar a jak se mu lze otevřít. K tomu mohu říct, že Bůh ho uděluje úplně odevzdané duši a že ho lze obdržet ve víře.

Odevzdání je prvním krokem. Nemyslí se tím žádný právní krok nebo zasvěcení ve smyslu oběti za účelem získání požehnání, ale jde o sebeodevzdání, které má odstranit z cesty překážky a umožnit Bohu udělit duši tento dar. Aby mohla být z hlíny uhnětena nádherná nádoba, musí se úplně vydat do rukou hrnčíře a být v jeho rukou pasívní.

Jednou jsem se pokoušela vysvětlit lékaři z obrovské nemocnice, co se myslí nezbytností sebeodevzdání, a zdálo se mi, že on tomu ne a ne rozumět. Nakonec jsem mu řekla: „Představte si, že obcházíte své pacienty a přijdete k muži, který si přál, abyste výslovně vy převzal jeho léčbu, avšak odmítl vám popsat všechny příznaky nebo nebere vámi předepsané léky a říká vám: ‚Jsem ochotný se řídit vašimi instrukcemi v záležitostech, v nichž se mi zdají správné, ale v ostatních věcech se budu držet vlastního úsudku.‘ Co byste mu v takovém případě odpověděl?“

„Dělejte, jak myslíte!“ odpověděl rozhořčeně. „Ponechal bych ho jeho vlastní péči, protože bych pro něj nemohl nic udělat, když by mi nepřenechal bez výhrad celkové řízení léčby a nebyl ochoten postupovat podle mých instrukcí,“ dodal.

„Lékaře je tedy nutné poslouchat, má-li být léčba úspěšná?“

„*Bezvýhradně poslouchat!*“ odpověděl důrazně.

„A přesně to je sebeodevzdání,“ navázala jsem. „Bůh musí mít v rukou celý náš život, bez jakýchkoli výhrad, a Jeho vedení je třeba následovat bezpodmínečně.“

„Už rozumím,“ zvolal, „teď to chápu a také se podle toho zařídím. Bůh mne od nyníška povede Svou cestou a Svým způsobem.“

Možná pro někoho bude srozumitelnější výraz odpoutanost. Ale ať už užijeme ten či onen výraz, máme zkrátka na mysli úplné vydání celého svého bytí Bohu – duši, ducha a tělo odevzdáváme pod Jeho vládu a prosíme, aby s nimi naložil podle Své vůle. Refrémem naší duše je za všech okolností a ve všech činech „Buď vůle Tvá“. Prostě život v poslušnosti.

Těm, kdo Boha nepoznali důvěrněji, se to může zdát těžké. Ale pro ty, kdo Jej znají, je to život v hlubokém pokoji a radosti. On je naším milujícím Otcem, ví nejlépe, co je pro nás dobré, a tak je Jeho vůle pro nás tím největším požehnáním v jakékoli situaci. Není mi moc jasné, jak se stalo, že mnozí křesťané jako by toto přestali vidět. Spíše to vypadá, jako by se Boží děti bály vůle svého Otce více než čehokoli jiného, ačkoli právě Jeho vůle pro ně znamená dobrotu, radost, milosrdenství a požehnání.

Kdybychom mohli jen na chvílku nahlédnout do hlubin Boží lásky, srdce by se nám horlivě pustila do plnění Jeho vůle, doslova by ji objala jako své největší bohatství. S obrovským nadšením a vděčností bychom